

مسئله امتحان

اجرای قسّت راون

در بیست سال اخیر یکی از رشته‌های آموزش و پژوهش که اهمیت بسزایی کسب کرده است علم امتحانات^۱ می‌باشد. امتحانات آموزشگاهی با محتوی و شکل کنونی از مدتها پیش مورد انتقاد شدید مربیان و جامعه شناسان قرار گرفته است. در دوره قبل از جنگ دوم جهانی تحقیقات دقیقی که در آمریکا و فرانسه و انگلستان انجام گرفت یکبار دیگر عیب و ضعف‌روش متداول امتحانی را ثابت نمود و اعتقاد جامعه را نسبت بین روش مترولز کرد. پس از آن مربیان، روانشناسان و جامعه شناسان در صدد برآمدند با استفاده از آمارها موجود و روش‌های علمی دیگر برای رفع این عیب چاره‌جوئی کنند. در سال ۱۹۳۰ یک کنگره بین‌المللی بمنظور بررسی مسائل مربوط با امتحانات متداول تشکیل گردید. در این مجمع معلوم شد که کشورهای آنگلوساکسن بیشتر طرفدار امتحانات باصطلاح «تسنی» و کشورهای فرانسه زبان بیشتر طرفدار امتحانات باصطلاح «کلاسیک» هستند.

پس از این کنگره، بتدریج مسئله امتحانات بقدرتی در دنیا متسعد اهیت پیدا کرد که یک جنبش بین‌المللی برای اصلاح و بالاخص برای بالا بردن سطح دقت و صحت در نره گذاری ایجاد شد.

این جنبش بتدریج در کلیه کشورهای کم و پیش مترقبی رسونخ کرده و متفکران و مربیان علمی تربیتی را به کسر چاره جوئی و حل معضلات

امتحانات انداخته است.

مؤسسه تربیتی یونسکو نیز در سال ۱۹۵۷ و ۱۹۵۸ در هامبورگ جلساتی درباره امتحان و ارزیابی در آموزش و پرورش ترتیب داد. بعلاوه مشاوران و کارشناسان فنی یونسکو در کشورهای مختلف تحقیق و مطالعات را در امر امتحانات نه تنها تشویق میکنند بلکه گاهی اوقات هدایت هم مینمایند.

سازمان یونسکو علاوه از تحقیقات و تجربیات با انتشار نتایج آن با مر بررسی‌های علمی امتحانات کمک مؤثری مینماید.

یکی از این نشریات رساله‌ایست درباره «ارزش امتحانات» که از طرف نگارنده بفارسی ترجمه گردیده است^۱ از آنجا که در کلیه شئون تربیتی روزمره ما مسئله امتحانات اهمیت بسزائی کسب کرده است و روز بروز بیشتر متوجه نقش اساسی آن میگردیم لذا آزمایشگاه روانشناسی دانشکده ادبیات اصفهان دست یک سلسله اقدامات آزمایشی درآموزشگاههای اصفهان زدکه اگرچه قدری از چهارچوب علم امتحانات خارج میگردد و مربوط با مور راهنمایی تحصیلی و حرفه‌ای است معدّلک میتواند به روشن شدن خیلی از مسائل کلی مربوط بازیابی کار مریبان و دانش‌آموزان یاری نماید. بکار مریبان و دانش‌آموزان اشاره کردیم چون میدانیم که در هر آزمایشی نه فقط کار دانش‌آموز بلکه کار مریبی نیز ارزیابی میشود.

آزمایشگاه روانشناسی و علوم تربیتی دانشکده ادبیات اصفهان برای آغاز به کار تصمیم گرفت ببنظرور کشف استعداد عقلانی و برای راهنمایی تحصیلی دانش‌آموزان سال سوم دبیرستانهای اصفهان، تست راون^۲ را نسبت با آنان اجرا کند اما برای این منظور چرا تست راون را انتخاب کردیم؟ چون تست راون برآکثر تستهای دیگر که برای تعیین استعداد عقلانی بشر بکار بردۀ

^۱-هک : ارزش امتحانات - نتایج تحقیقات یونسکو ترجمه و کنتر مسروب بالایان از انتشارات اداره کل مطالعات و برنامه‌های وزارت فرهنگ تهران . ۱۳۴۳

میشود این برتری را دارد که در آن تأثیر عوامل تسدن ، سنن ، تحصیلات و غیره بحداقل مسکن رسیده است . باری ، باهمکاری اداره کل آموزش و پرورش این استان از ۲۹۸ دانشآموز دختر و پسر آزمایش بعمل آمد که از این تعداد ۱۳ نفر بعلت قيد نکردن سال تولد از قلمرو بررسی خارج شدند ، برای ارزیابی عینی ، دقیق و علمی برگهای آزمایشی ۲۸۵ نفر بقیه نکات زیر مبایستی رعایت میشد :

۱ - تعیین سن داوطلبان و طبقه‌بندی آنان از نظر سنی .

ب - پیدا و مشخص کردن معیار برای هر گونه سنی .

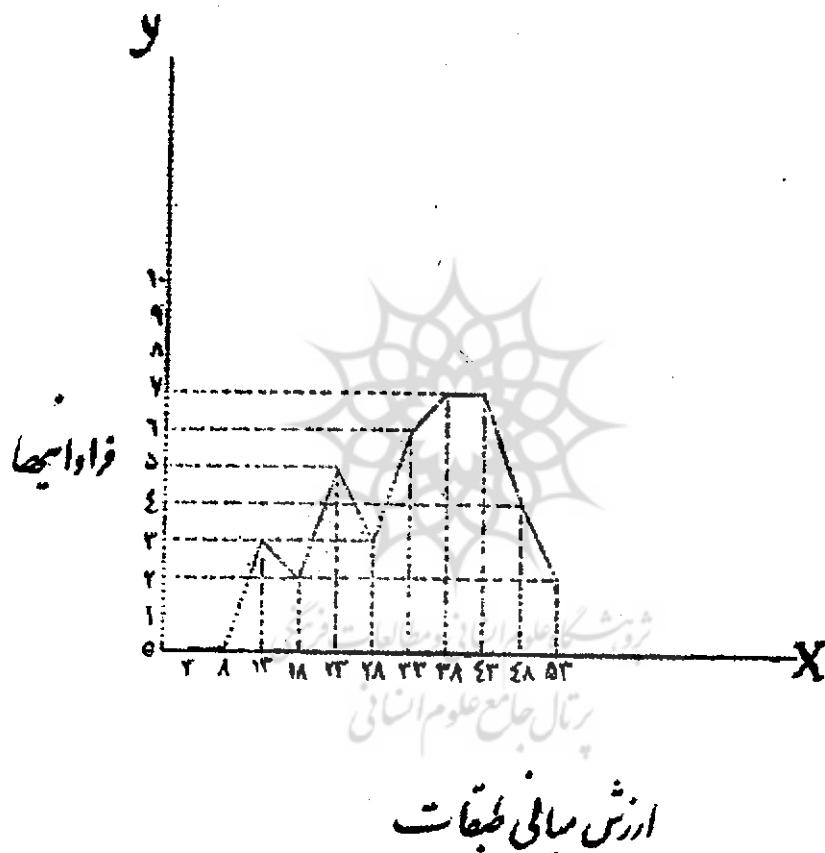
ج - گروه بندی هر سن طبق معیارهای ملحوظ .

اکنون که این سه قیمت کار انجام گرفته و نتیجه بتوسط اداره کل آموزش و پرورش استان بدیرستانهای مربوطه ابلاغ شده است آزمایشگاه ما هنوز کار را ناتمام تلقی میکند و آنرا دنبال خواهد کرد . بدین ترتیب که عده‌ی از دانشجویان رشته فلسفه و علوم تربیتی مأمور شده‌اند^۱ که این نتایج را با درجه موقفيت تحصيلي هر کدام از دانشآموزان تست شده مقایسه و نتیجه را گزارش کنند .

روشن است که مریان و والدین میتوانند از این نتایج بهره‌برداری فراآنی بکنند ، محض مثال یادآوری مینماید ، دانشآموزانی که در این آزمایش کمتر از ۲۸ گرفته‌اند در صورتیکه آزمایش‌های بعدی ما این نتیجه را تأیید نماید و نظرات ریاضی آنها و سایر درس‌هائیکه استعداد و فعالیت عقلانی ایجاب

۱- تمام این کاره در کلیه مراحل باهمکاری خیلی تزدیک عده نسبتاً قابل توجهی از دانشجویان این رشته انجام گرفته است و آزمایشگاه روانشناختی و علوم تربیتی دانشکده ادبیات امفهان نسبت باصل مفید ، مؤثر والرامی بودن همکاری و هم‌آهنگی بین دانشجویان و دستولان مربوطه برای انجام کارهای گروهی اعتقاد و امسان حکم دارد .

نمودار چند ضلعی مربوط به جدول شماره ۱ (۱۴ ساله‌ها)

نمودار چند ضلعی مربوط به جدول شماره ۱ (۱۴ ساله‌ها)
اجزای تست راون

جدول شماره ۱

توزیع فراوانی (Fréquence) نسقات دانش آموزان ۱۴ ساله دبیرستانهای اصفهان از تست راون (Raven)

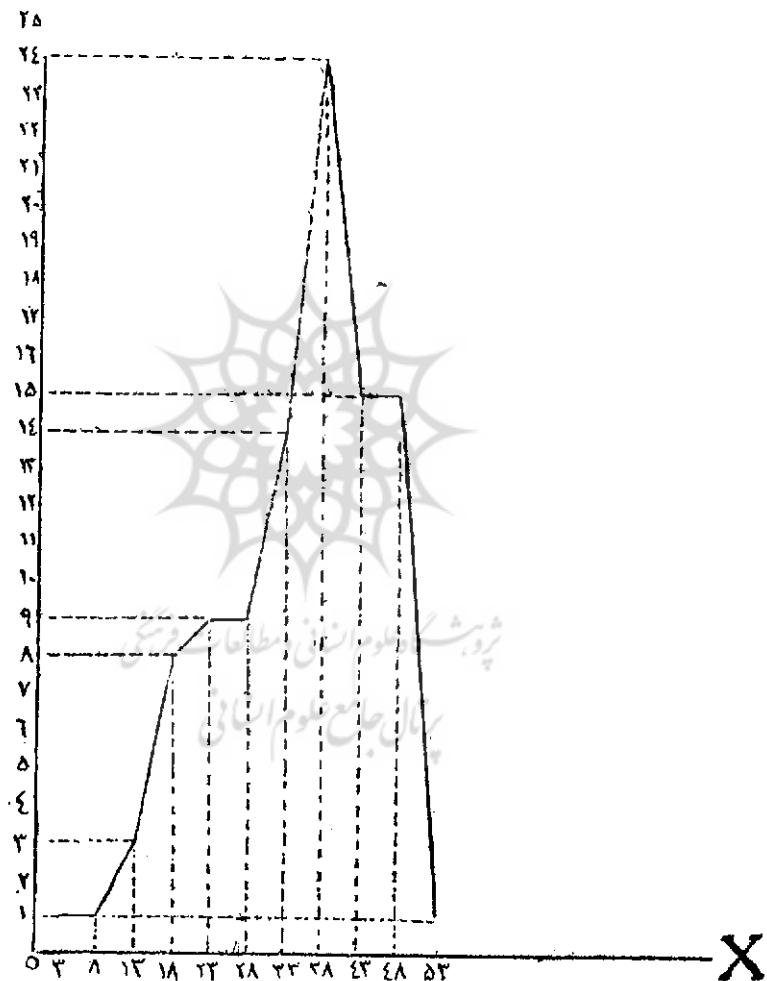
طبقات	فراوانی	ارزش میانی طبقات
۱-۵	۰	۳
۶-۱۰	۰	۸
۱۱-۱۵	۳	۱۳
۱۶-۲۰	۲	۱۸
۲۱-۲۵	۵	۲۳
۲۶-۳۰	۳	۲۸
۳۱-۳۵	۶	۳۳
۳۶-۴۰	۷	۳۸
۴۱-۴۵	۷	۴۳
۴۶-۵۰	۴	۴۸
۵۱-۵۵	۲	۵۳

نشریه دانشکده ادبیات اصفهان

پرتابل جامع علوم انسانی

نمودارچیزهای مربوط به چند ساله ۲۵ (۱۵ ساله ها)

فرآیندها

ازرش مانندی طبقات

جدول شماره ۲

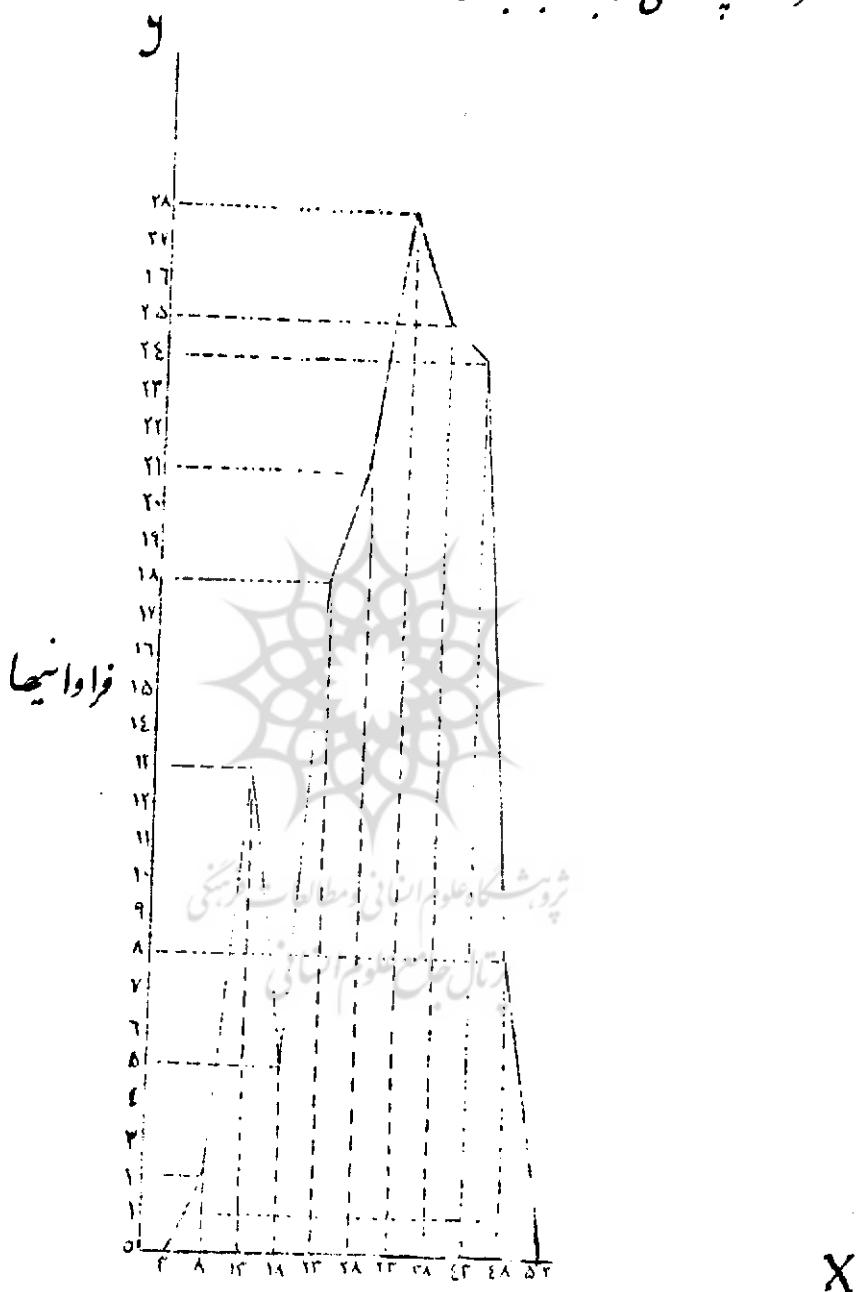
توزیع فراوانی (Fréquence) نمرات دانشآموزان ۱۵ ساله دبیرستانهای اصفهان از تست راون (Raven)

طبقات	فراوانی	ارزش میانی طبقات
۱ - ۵	۱	۳
۶ - ۱۰	۱	۸
۱۱ - ۱۵	۳	۱۳
۱۶ - ۲۰	۸	۱۸
۲۱ - ۲۵	۹	۲۳
۲۶ - ۳۰	۹	۲۸
۳۱ - ۳۵	۱۴	۳۳
۳۶ - ۴۰	۲۴	۳۸
۴۱ - ۴۵	۱۵	۴۳
۴۶ - ۵۰	۱۵	۴۸
۵۱ - ۵۵	۱	۵۳

۱۰۰ نفر

نشریه دانشکده ادبیات اصفهان

نمودار چند صفحی مربوط بر صدول شماره ۳۶۱

ارزش میانی طبقات

جدول شماره ۳

توزیع فراوانی (Fréquence) نمرات دانشآموزان ۱۶ ساله دبیرستانهای اصفهان از تست راون (Raven)

طبقات	فراوانی	ارزش میانی طبقات
۱ - ۵	۰	۳
۶ - ۱۰	۲	۸
۱۱ - ۱۵	۱۳	۱۳
۱۶ - ۲۰	۵	۱۸
۲۱ - ۲۵	۱۸	۲۳
۲۶ - ۳۰	۲۱	۲۸
۳۱ - ۳۵	۲۸	۳۳
۳۶ - ۴۰	۲۵	۳۸
۴۱ - ۴۵	۲۴	۴۳
۴۶ - ۵۰	۸	۴۸
۵۱ - ۵۵	۱	۵۳

تعداد ۱۴۵ نفر

نشریه دانشکده ادبیات اصفهان

میکند در طی سال جاری و سالهای پیش خوب نباشد موقفیت زیاددر کارهای عالی عقلانی را از چنین افرادی نمیتوان انتظار داشت و بر عکس کسانی که جزء دسته‌های «عالی» و «خوب» هستند اگر احیاناً نمرات ریاضی و یا سایر درس‌های فکری آنها خوب نباشد باید علل آنرا در عوامل دیگری جستجو کرد چون در هر حال کمبود استعداد عقلانی علت عقب‌افتدگی تحصیلی این‌گونه دانش‌آموزان نمیباشد.

اصول امربیان مربوط در ارزیابی و قضاوت درباره وضع تحصیلی دانش‌آموزان میتوانند از این نتایج یاری بگیرند تیجه اجرای این تست در اصفهان برای سه گروه سنی در جدولها و نمودارهای شماره ۱ و ۲ و ۳ نشان داده شده است آزمایشگاه روانشناسی و علوم تربیتی اصفهان بتدریج نتایج تجربیات دیگری که هم‌اکنون در جریان است در اختیار امربیان کشور، دانشجویان و سایر علاقمندان خواهد گذاشت.

پژوهشکاو علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی